

POSTANOWIENIE

Dnia 18 stycznia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosław Bączyk

w sprawie z powództwa I. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G.
przeciwko V. w H. (Holandia)
o zapłatę
oraz z powództwa wzajemnego V. w H. (Holandia)
przeciwko I. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 18 stycznia 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej (pozwanego wzajemnego) od
wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 26 stycznia 2016 r., sygn. akt V ACa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powoda (pozwanego wzajemnego) na rzecz
pozwanego (powoda wzajemnego) kwotę 7200 (siedem
tysięcy dwieście) zł kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód (pozwany wzajemny – I. spółka z o.o.) złożył skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 26 stycznia 2016 r., w którym częściowo uwzględniono apelację powoda, wniesioną od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 24 czerwca 2013 r. W wyroku tym – w sprawie z powództwa powoda – Sąd Okręgowy oddalił powództwo wniesione przeciwko V. w H. (Holandia); k. 2025 akt sprawy, t. XI).

Skargę kasacyjną powód objął pkt I, 2 - 7 oraz pkt II 1, 3 - 4 wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 26 stycznia 2016 r. Chodzi przede wszystkim o rozstrzygnięcie o oddaleniu powództwa w pozostałej części skierowanego przeciwko stronie pozwanej – V. a także o zasądzenie od skarżącego powoda (pозwanego wzajemnie) należności na rzecz powoda wzajemnego.

W skardze powoda (pозwanego wzajemnie) podnoszono zarzuty naruszenia przepisu prawa procesowego (art. 328 § 2 k.p.c.) i prawa materialnego (art. 483 k.c., art. 484 § § 1 - 2 k.c., art. 471 k.c., art. 627 k.c., art. 637 k.c. i art. 643 k.c.). Motywując wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżący sformułował cztery zasadnicze zagadnienia prawne, które pojawiły się w rozpoznawanej sprawie obejmującej roszczenie o zapłatę kary umownej. Stwierdził też, że istnieje potrzeba wykładni wskazanych w petitum skargi przepisów prawa materialnego i przepisów postępowania (s. 2 skargi).

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Analizując treść uzasadnienia zaskarżonego wyroku, treść prawnej motywacji wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz treść odpowiedzi strony pozwanej (powoda wzajemnego) na skargę powoda (pозwanego wzajemnego), Sąd Najwyższy stwierdził, że w rozpoznawanej sprawie – wbrew stanowisku skarżącego – nie wystąpiła przesłanka przyjęcia skargi do rozpoznania, przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 1¹² k.p.c. Nie istnieje bowiem potrzeba podejmowania czterech zagadnień prawnych sformułowanych na wstępie skargi a także potrzeba wykładni wskazanych w petitum skargi kasacyjnej przepisów prawa materialnego oraz przepisów postępowania (pkt 1 skargi).

W odpowiedzi pозwanego na skargę kasacyjną trafnie podniesiono, że w rozpoznawanej sprawie nie pojawiło się zagadnienie sformułowane w pytaniu pierwszym, bowiem – zgodnie z ustaleniami Sądu Apelacyjnego – nietrafne jest stwierdzenie, iż „pозwana w ogóle nie zrealizowała III etapu prac” (s. 38 uzasadnienia zaskarżonego wyroku). Pозwana wykonała bowiem jednak kompletną instalację, natomiast odrębnym zagadnieniem pozostaje to, że instalacja ta nie osiągnęła zakładanych parametrów ilościowych i jakościowych do czasu opuszczenia przez pозwaną placu budowy. Ponadto zagadnienie pierwsze

sformułowane zostało przy założeniu, że zawarta między stronami umowa z dnia 15 grudnia 2006 r. może być kwalifikowana jako umowa o dzieło, tymczasem w wyroku pierwszej instancji nie przyjęto takiej kwalifikacji tej umowy (s. 16 uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego, k. 2051), a Sąd Apelacyjny nie zanegował stanowiska Sądu Okręgowego w tym zakresie (por. s. 11 uzasadnienia zaskarżonego wyroku, „umowa o charakterze mieszanym” i kategoryczne wykluczenie umowy o dzieło). Już z tego powodu należy stwierdzić brak potrzeby podejmowania zagadnienia czwartego, skoro sformułowano je w odniesieniu do konstrukcji i treści umowy o dzieło. W skardze kasacyjnej nie podniesiono wprost zarzutu niewłaściwej kwalifikacji wspomnianej umowy (art. 65 k.c.; por. s. 2 - 3 skargi).

Nie ma, oczywiście, waloru zagadnienia prawnego kwestia, dopuszczalności dyskrejonalnego (dowolnego) umiarkowania kary umownej zastrzeżonej na wypadek niewykonania umowy. Taką ewentualną dyskrejonalność mają bowiem wykluczyć kryteria miarkowania kary umownej przewidziana w art. 484 § 2 k.c. niezależnie od ich ustawowego ujęcia. Treść uzasadnienia kwestionowanego orzeczenia wskazuje na to, że Sąd Apelacyjny analizował przesłanki miarkowania kary umownej wskazanej w tym przepisie w świetle dokonanych ustaleń faktycznych w danej sprawie (s. 40, 41 uzasadnienia zaskarżonego wyroku). Nie było zatem podstaw do formułowania zarzutu dyskrejonalnego rozstrzygnięcia Sądu meriti w tym zakresie bez odwołania się do kryteriów przewidzianych w art. 484 § 2 k.c. zmierzających do zredukowania wysokości kary umownej.

Odpowiedź na trzecie pytanie jest oczywista i wynika z treści art. 471 k.c. w zw. z art. 483 § 1 k.c. przewidujących odpowiedni rozkład ciężaru dowodów przyczyn prowadzących do niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania w zakresie żądania zasądzenia kar umownych w związku z I i II etapem prac. Sąd Apelacyjny stwierdził brak podstaw do uznania, że z winy strony pozwanej nastąpiło opóźnienie w uzyskaniu przez powódkę odpowiedniego pozwolenia na budowę. Niewłaściwe (opóźnione) wykonania przez pozwaną I etapu budowy nie stanowiło zasadniczej przeszkody w złożeniu wniosku o takie pozwolenie (s. 41 uzasadnienia zaskarżonego wyroku). Skoro strona pozwana nie ponosi winy w opóźnieniu kolejnego (II) etapu budowy, to nie powstało w świetle

art. 471 k.c. i art. 483 § 1 k.c. roszczenie o zapłatę kary umownej. Ocena Sądu Apelacyjnego, dotycząca kwestii winy strony pozwanej w oznaczonym zakresie znajduje zatem odpowiednie potwierdzenie w dokonanych ustaleniach faktycznych i interpretacji postanowień umowy.

W tej sytuacji Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania orzeczono stosownie do postanowień art. 98 k.p.c., 108 § 1 k.p.c. i § § 2, 10 ust. 2 rozporządzenia MS z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015 r., poz. 1804).

aj